

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกพนักงานส่วนตำบลตามเพศ และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการศึกษา

1. ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศและองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษา ได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 10 แห่ง คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลจุมพล องค์กรบริหารส่วนตำบลกุดบง องค์กรบริหารส่วนตำบลวัดหลวง องค์กรบริหารส่วนตำบลชุมช้าง องค์กรบริหารส่วนตำบลนาหนั่ง องค์กรบริหารส่วนตำบลเขม องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านโพธิ์ องค์กรบริหารส่วนตำบลเหล่าต่างคำ องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านผือ และองค์กรบริหารส่วนตำบลทุ่งหลวง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 129 คน (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย, 2553)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานส่วนตำบล ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำนวน 129 คน ได้มาจาก โดยใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนเท่ากับ 98 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของพนักงานส่วนตำบล ดังนี้

3.1.1 เพศ

3.1.2 องค์กรบริหารส่วนตำบลที่สังกัด

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงกรอบแนวคิดของ กวี วงพุด, 2539:39-108 และ พิมใจ โสภานุรักษ์ธรรม, 2542:63-176 ซึ่งประกอบด้วย คุณลักษณะภาวะผู้นำใน 4 ด้านดังนี้

3.2.1 ด้านความเป็นผู้นำ

3.2.2 ด้านบุคลิกภาพ

3.2.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

3.2.4 ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

4. ระยะเวลาการศึกษา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2554 - มีนาคม 2554

สรุปผล

จากผลการศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ได้ดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 3.35$) ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหาร ($\bar{X} = 3.34$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 3.33$) และ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 3.30$)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศและองค์การบริหารส่วนตำบลในสังกัด แตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

3. พนักงานส่วนตำบลมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย เรียงลำดับความถี่มากไปน้อย ดังนี้ ผู้นำควรมีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ ผู้นำควรมีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นอย่างดี ผู้นำควรมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาเพื่อสร้างโอกาสให้กับองค์กร ผู้นำควรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ผู้นำควรมีความมั่นใจเปิดเผยตรงไปตรงมาในการปฏิบัติงาน และผู้นำควรเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการพัฒนาอยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากการศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย อภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ทั้งนี้ โดยรวมอาจเป็นเพราะว่า ด้านบุคลิกภาพ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะผู้นำและผู้มีอำนาจการตัดสินใจขั้นสุดท้ายส่งผลต่อการนำการบริหารองค์กรและพนักงานส่วนตำบล ยังขาดความมั่นใจเปิดเผยตรงไปตรงมาในการปฏิบัติงาน ความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานจึงมีไม่มาก ความสุขุมรอบคอบในการปฏิบัติ จึงเกิดข้อบกพร่อง ในการมีภาวะผู้นำนี้

ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สะอาด ราชเฉลิม (2541 : 64-67) ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร โรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าแบบภาวะผู้นำหลักของผู้บริหาร โรงเรียนคือแบบเกื้อหนุน แบบภาวะผู้นำรองคือ แบบแนะนำกำกับดูแล ส่วนแบบภาวะผู้นำที่ต้องพัฒนา คือ แบบมอบหมายงาน สำหรับยึดหยุ่นในการใช้แบบภาวะผู้นำและควมมีประสิทธิภาพในการใช้แบบภาวะผู้นำ และควมมีประสิทธิภาพในการใช้แบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ สุกชัย เอะน้อย (2550:56-61) ได้ทำการศึกษา ภาวะความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาวะความเป็นผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดขอนแก่น ภาพรวม ร้อยละ 69.0 (อยู่ในระดับปานกลาง) ซึ่งถ้าพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านความโปร่งใสมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.4 รองลงมา คือด้านความยุติธรรมคิดเป็นร้อยละ 76.4 ด้านความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 76.0 ด้านการใช้ความรู้ในการบริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 71.6 ด้านการกล้าตัดสินใจ คิดเป็นร้อยละ 64.0 ด้านความสำเร็จของงาน คิดเป็นร้อยละ 60.4 และที่พบน้อยที่สุด คือ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 56.0 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 2 ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็น แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย ที่มีเพศ และองค์การบริหารส่วนตำบลในสังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤทธิ วงษ์ทอง (2547 : 8-34) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษา พบว่า เพศที่แตกต่างของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับ เกษราภรณ์ วงศ์ก่อ (2550 : 94-101) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู และลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มีข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพคุณลักษณะภาวะผู้นำดังนี้

1. ด้านความเป็นผู้นำ ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงและการพัฒนาที่ผลน้อยที่สุด คือ ควรเป็นผู้นำที่มีความทะเยอทะยานทำงานท้าทายความสามารถของตนเอง และรองลงมา ควรเป็นผู้เปลี่ยนแปลงการพัฒนาเสมอ

2. ด้านบุคลิกภาพ ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงและการพัฒนาที่ผลน้อยที่สุด คือ ควรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน และรองลงมา ควรมีความมั่นใจเปิดเผยตรงไปตรงมาในการปฏิบัติงาน

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงและการพัฒนาที่ผลน้อยที่สุด คือ ควรมีความสัมพันธ์อันดีต่อผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน และรองลงมา ควรมีความสามารถในการพูดที่สาธารณะ

4. ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงและการพัฒนาที่ผลน้อยที่สุด คือ ควรมีความรู้และเข้าใจกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ทางราชการเป็นอย่างดี และรองลงมา ควรมีความสามารถในการวางแผนพัฒนาเพื่อสร้างโอกาสให้กับองค์กร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลต่อคุณลักษณะภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงประสงค์ ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะผู้นำ ด้านบุคลิกภavnายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาประสิทธิภาพคุณลักษณะภาวะผู้นำนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธารามให้ดียิ่งขึ้น